

รายงานแนวโน้มธุรกิจภาคเหนือ มีนาคม 2547

โครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเศรษฐกิจ/ธุรกิจ
ระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยและนักธุรกิจ

รายงานแนวโน้มธุรกิจภาคเหนือ
“โครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเศรษฐกิจ/ธุรกิจ
ระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยและหักธุรกิจ”¹
(Economic/Business Information Exchange Program)

สรุปภาพรวม

ความมั่นใจของผู้ประกอบการอยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนใหญ่คาดว่าผลประกอบการในปี 2547 จะเพิ่มขึ้นจากปีก่อน จากการบริโภคภาคเอกชนที่ขยายตัวตามความมั่นใจของผู้บริโภค อัตราดอกเบี้ยต่ำ การขยายสินเชื่อของสถาบันการเงินและธุรกิจบริการทางการเงิน ส่วนการลงทุนขยายตัวตามความต้องการที่อยู่อาศัย แต่ในไตรมาสแรกได้รับผลกระทบจากราคาเหล็กและวัสดุก่อสร้างที่เพิ่มขึ้นทำให้ความต้องการก่อสร้างชะลอตัว แต่คาดว่าจะฟื้นตัวเร็วขึ้น ส่วนราคาบ้านมีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้นตามต้นทุนค่าก่อสร้าง การส่งออกได้รับผลดีจากการพัฒนาเทคโนโลยีทำให้ความต้องการสินค้าขึ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์มีต่อเนื่อง แต่ค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นทำให้รายได้ของผู้ส่งออกลดลง ด้านธุรกิจการเลี้ยงไก่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของไข้หวัดนก ระดับการบริโภคไก่เนื้อและไข่ไก่ฟื้นตัวอย่างช้าๆ แต่ยังไม่ฟื้นตัวเต็มที่เพราะเป็นระยะ แนวโน้มธุรกิจในระยะต่อไปผู้ประกอบการให้ความสนใจเกี่ยวกับภาระหนี้ของครัวเรือน การแข่งขันทางธุรกิจที่สูงขึ้น แนวโน้มค่าเงินบาทที่แข็งค่า และการขาดแคลนแรงงานมีฝีมือหรือทักษะตรงความต้องการ รวมทั้งโอกาสในการระบาดของไข้หวัดนกในอนาคต

1. การบริโภค

การบริโภคมีแนวโน้มขยายตัว โดยเฉพาะสินค้าประเภทเครื่องใช้ไฟฟ้ามีราคาลดลงตามต้นทุนการผลิต ประกอบกับเป็นช่วงปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีจากระบบ analog ไปสู่ระบบ digital ทำให้สินค้านวัตกรรมใหม่ๆ ออกมาจูงใจลูกค้าระดับบนมากขึ้น เกิดกระแสความนิยมของผู้บริโภคที่ต้องการซื้อสินค้านวัตกรรม รวมทั้งการขายในระบบเงินผ่อนผ่านธุรกิจบริการทางการเงินที่แข่งขันกันมาก ส่งเสริมให้ลูกค้าระดับกลางเกิดการใช้จ่ายมากขึ้น และการขยายตัวของภาคสังหาริมทรัพย์ทำให้ความต้องการเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้านเพิ่มขึ้น ด้านสินค้าเพื่ออุปโภคบริโภค ผู้บริโภคได้ประโยชน์จากการแข่งขันด้านราคาและการขยายสาขาของร้านค้าส่งและค้าปลีกขนาดใหญ่ที่เพิ่มขึ้น ส่วนยอดขายรถยนต์

¹ จากการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้ประกอบการในภาคเหนือ จำนวน 30 ราย
ระหว่างวันที่ 3 กุมภาพันธ์ -11 มีนาคม 2547

และรถจักรยานยนต์อาจชะลอตัวจากปีก่อน เนื่องจากกำลังซื้อของผู้บริโภคอ่อนตัว โดยเฉพาะเขตภาคเหนือตอนบน

2. การลงทุน

การลงทุนก่อสร้างโดยเฉพาะที่อยู่อาศัยในไตรมาสแรก ปี 2547 ชะลอตัวเล็กน้อย เป็นผลจากการเร่งซื้อ/ขายไปก่อนที่มาตรการลดหย่อนภาษีจะสิ้นสุดปลายปี 2546 และผลจากราคาเหล็กที่ปรับตัวสูงขึ้นต่อเนื่องตามความต้องการก่อสร้างในประเทศจีน ทำให้ราคาเหล็กในตลาดโลกปรับตัวเพิ่มขึ้น ขณะที่ความต้องการใช้ภายในประเทศเพิ่มขึ้นตามการก่อสร้างโครงการขนาดใหญ่ของภาครัฐ เช่น การก่อสร้างสนามบินสุวรรณภูมิ ราคาเหล็กและวัสดุก่อสร้างที่เพิ่มขึ้นกระทบต่อความรู้สึกของผู้บริโภค ส่งผลให้ยอดขายวัสดุก่อสร้างในไตรมาสแรกอยู่ในเกณฑ์ทรงตัวหรือลดลง อย่างไรก็ตามผู้ประกอบการธุรกิจอสังหาริมทรัพย์เชื่อมั่นว่าจะเป็นเพียงภาวะชั่วคราว ภาพรวมการก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ โดยเฉพาะจังหวัดใหญ่ในภาคเหนือมีแนวโน้มที่ดี สังเกตจากสัญญาการซื้อขายที่อยู่อาศัยยังอยู่ในเกณฑ์ดี แต่ราคาอสังหาริมทรัพย์ในปีนี้จะเพิ่มขึ้นจากต้นทุนที่สูงขึ้น

3. การส่งออกสินค้า

การพัฒนาเทคโนโลยีของสินค้าประเภทโทรศัพท์มือถือ กล้องถ่ายรูปดิจิทัล และเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน ทำให้มูลค่าการส่งออกชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ขยายตัวต่อเนื่องจากปลายปีก่อน อย่างไรก็ตามการแข็งค่าของเงินบาท ทำให้รายได้ของผู้ส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ในรูปเงินบาทลดลง นอกจากนี้ยังมีปัญหาค่าจ้างแรงงานสูงขึ้นและการขาดแคลนแรงงาน ทำให้บริษัทแม่ในต่างประเทศเริ่มให้ความสนใจย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศจีน ซึ่งให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีดีกว่า มีแรงงานราคาถูกจำนวนมาก รวมทั้งมีโรงงานผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์จำนวนมากทำให้สามารถรวมกันเป็น cluster ได้

4. การจ้างงาน

ภาวะการจ้างงานทรงตัว อุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์และธุรกิจการค้าส่งและค้าปลีกขนาดใหญ่ เน้นการเพิ่มประสิทธิภาพของแรงงานและการใช้เครื่องจักรทดแทนแรงงานเพื่อประหยัดต้นทุนการดำเนินการ ขณะที่ธุรกิจโรงแรมและการท่องเที่ยวประสบปัญหาขาดแคลนแรงงานที่มีคุณภาพและมีความชำนาญเฉพาะด้าน ส่วนธุรกิจส่งเสริมการเลี้ยงไก่เนื้อและไก่ไข่ประสบปัญหาจากการระบาดของไข้หวัดนก ทำให้ผู้ประกอบการส่วนหนึ่งต้องให้แรงงานพักงานชั่วคราว อย่างไรก็ตามภาคก่อสร้างที่ขยายตัวต่อเนื่อง ทำให้แรงงานที่มีฝีมือเริ่มตึงตัว ธุรกิจบริการทางการเงินมีความต้องการจ้างงานเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะแรงงานที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาและความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เพื่อรองรับการขยายตัวของสินเชื่อและบริการทางการเงินใหม่ๆ

5. การผลิตและปัจจัยการผลิต

เกษตรกรรม

ช่วงหลังเทศกาลตรุษจีน (22 มกราคม 2547) ธุรกิจส่งเสริมการเลี้ยงไก่เนื้อ และไก่ไข่ได้รับผลกระทบอย่างมากจากข่าวการแพร่ระบาดของไข้หวัดนก ทำให้ยอดขายลดลง ต่อเนื่องจนอยู่ในระดับที่ไม่มีการซื้อขายในช่วงปลายเดือนมกราคมถึงต้นเดือนกุมภาพันธ์ 2547 จากนั้นยอดขายค่อยๆ ปรับตัวดีขึ้น ส่วนหนึ่งเป็นผลจากมาตรการประชาสัมพันธ์ของภาครัฐ แต่การบริโภคก็ลดลงอีกครั้งเมื่อมีข่าวพบการติดเชื้อในแมวและพบผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้น ปัจจุบัน (ณ กลางเดือนมีนาคม 2547) การบริโภคไก่เนื้ออยู่ที่ระดับประมาณร้อยละ 20-30 ของภาวะปกติ และการบริโภคไข่ไก่ประมาณร้อยละ 50 ของภาวะปกติ แนวโน้มปรับตัวดีขึ้นอย่างช้าๆ แต่ยังอ่อนไหวต่อข่าวการระบาดที่มีเป็นระยะๆ ปัจจุบันผู้ผลิตทุกรายได้เพิ่มมาตรการป้องกันการติดเชื้อ และส่วนใหญ่คาดว่าจะสามารถป้องกันการติดเชื้อจากภายนอกฟาร์มได้

โรงแรมและการท่องเที่ยว

ภาวะการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ไตรมาสแรกปี 2547 ปรับตัวดีขึ้น ต่อเนื่องจากไตรมาสก่อน ปัจจัยสำคัญจากการเปิดตัวสายการบินราคาถูกและการเพิ่มเที่ยวบินตรงมาจังหวัดเชียงใหม่ ทำให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเพิ่มขึ้น รวมทั้งผลจากการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวเข้าชมหิมะแพนด้า สภาพอากาศที่หนาวเย็น และการจัดประชุมสัมมนาภาครัฐและเอกชนเพิ่มขึ้น รวมทั้งการพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพและสปาที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น อย่างไรก็ตามนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เช่น ฝรั่งเศส จีน และฮ่องกง มีจำนวนลดลงจากข่าวการระบาดของโรคไข้หวัดนก ทำให้นักท่องเที่ยวส่วนหนึ่งชะลอการเดินทาง แต่ผลกระทบที่เกิดขึ้นมีน้อยมากเมื่อเทียบกับข่าวการระบาดของ SARS เมื่อปีก่อน ในภาพรวมคาดว่าภาวะการท่องเที่ยวของภาคเหนือจะอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่องจนถึงช่วงเทศกาลสงกรานต์ ผลจากการประชาสัมพันธ์ของภาครัฐ การจัดงานมหาสงกรานต์ล้านนา และการจัดการส่งเสริมการขายของภาคเอกชน

อสังหาริมทรัพย์

ธุรกิจก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ขยายตัวมาก โดยเฉพาะจังหวัดหลักของภาคเหนือ ผลจากความต้องการที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้น อัตราดอกเบี้ยต่ำ และสถาบันการเงินเร่งปล่อยสินเชื่อที่อยู่อาศัย กลุ่มลูกค้าส่วนใหญ่เป็นระดับกลางขึ้นไปและต้องการบ้านเดี่ยวสองชั้นเพื่ออยู่อาศัย ทั้งรูปแบบสร้างเสร็จก่อนขายและรูปแบบขายแล้วจึงสร้าง ธุรกิจบ้านจัดสรรส่วนใหญ่เป็นโครงการเดิมที่ได้รับสินเชื่อจากสถาบันการเงินเพื่อปรับปรุงใหม่และพัฒนาเพิ่มเติม

การเงินการธนาคาร

ในช่วงเดือนมกราคม 2547 ปริมาณธุรกรรมและการหมุนเวียนเงินทุนของธุรกิจที่ผ่านสาขาธนาคารพาณิชย์ลดลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน ผลจากความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการจากปัญหาการระบาดของไข้หวัดนก ภาวะตลาดหลักทรัพย์ที่ซบเซาลง และปัญหาความไม่สงบในภาคใต้ อย่างไรก็ตามธุรกิจส่งออก SMEs และธุรกิจการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพมีแนวโน้มธุรกิจที่ดี

ธุรกิจบริการทางการเงินที่มีใช้ธนาคารพาณิชย์ (non-bank) สามารถขยายฐานลูกค้าได้มาก ทั้งประเภทสินเชื่อเช่าซื้อ สินเชื่อบุคคล และบัตรเครดิต เนื่องจากหลักเกณฑ์การพิจารณาคุณสมบัติของลูกค้าผ่อนคลายกว่าสถาบันการเงิน แต่มีระบบติดตามลูกค้าใกล้ชิด ลูกค้าส่วนใหญ่ใช้บริการสินเชื่อเช่าซื้อ เพื่อซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้า โทรศัพท์มือถือ รถยนต์ และรถจักรยานยนต์ ที่ผ่านมาบริษัทสามารถเพิ่มรายได้จากค่าธรรมเนียม ขยายฐานลูกค้าใหม่ และเสนอผลิตภัณฑ์สินเชื่อรูปแบบอื่นๆ ให้แก่ลูกค้าเดิมที่มีคุณภาพดี (cross sale) เพิ่มขึ้น ด้านสินเชื่อบัตรเครดิตมีเป้าหมายขยายฐานลูกค้า แต่มีข้อจำกัดเรื่องเกณฑ์รายได้ขั้นต่ำตามที่ทางการกำหนด รวมทั้งมีการแข่งขันด้านราคาและบริการสูง ด้านแนวโน้มธุรกิจเช่าซื้อคาดว่า จะมีการแข่งขันกันมากขึ้น เนื่องจากแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินที่เปิดโอกาสให้ธนาคารพาณิชย์สามารถประกอบธุรกิจเช่าซื้อรถยนต์ได้

ผลการดำเนินโครงการด้านการเงินที่สำคัญของภาครัฐ

โครงการธนาคารประชาชน ดำเนินการโดยธนาคารออมสิน ลูกค้าส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการรายย่อย วงเงินสินเชื่อขยายตัวเป็นลำดับ ส่วนหนึ่งขยายวงเงินสินเชื่อแก่ลูกค้าที่มีศักยภาพและประวัติการชำระหนี้ดี รวมทั้งขยายฐานลูกค้าไปยังกลุ่มที่มีเงินเดือนประจำและต้องการประกอบอาชีพเสริม การชำระหนี้อยู่ในเกณฑ์ดีเนื่องจากมีระบบการติดตามหนี้ที่ดี โดยรับฝากเงินจากลูกหนี้เป็นรายวันเพื่อรอชำระหนี้ทุกสิ้นเดือน โครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ โดยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร กำหนดสิ้นสุดโครงการวันที่ 31 มีนาคม 2547 คาดว่าเกษตรกรจะสามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดเนื่องจากที่ผ่านมา มีรายได้เพิ่มขึ้น ประกอบกับธนาคารสร้างแรงจูงใจโดยลดอัตราดอกเบี้ยให้แก่เกษตรกรที่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยสำนักงานพัฒนาชุมชน หมู่บ้านส่วนใหญ่สามารถจัดตั้งกองทุนและให้สินเชื่อกับสมาชิกได้ตามเป้าหมาย การใช้เงินผิดวัตถุประสงค์และการผิดนัดชำระหนี้มีบ้าง แต่สามารถจัดการและแก้ไขได้เนื่องจากสมาชิกในชุมชนมีการตรวจสอบดูแลกันเอง

ต้นทุนการผลิตและราคา

ธุรกิจส่วนใหญ่เห็นว่าต้นทุนการผลิตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะธุรกิจก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ ผลจากราคาเหล็ก วัสดุก่อสร้าง และค่าจ้างแรงงานมีฝีมือเพิ่มขึ้น ทำให้ราคาบ้านสร้างใหม่ต้องปรับราคาขายเพิ่มขึ้น ด้านธุรกิจการผลิตไก่เนื้อและไข่ไก่มีต้นทุนสูงกว่าราคาขายทำให้เกษตรกรขาดทุน ขณะที่ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นเนื่องจากการขาดแคลนพันธุ์ไก่และต้นทุนอาหารสัตว์เพิ่ม ธุรกิจส่งออกได้รับผลกระทบจากค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นทำให้กำไรลดลง ส่วนธุรกิจท่องเที่ยวมีต้นทุนเพิ่มขึ้นจากราคาน้ำมันและค่าจ้าง ด้านราคาสินค้าและบริการส่วนใหญ่ไม่สามารถผลักภาวะให้แก่ผู้บริโภคได้เนื่องจากการแข่งขันสูง

แหล่งเงินทุนและอัตราดอกเบี้ย

ธุรกิจที่เป็นสาขาจากส่วนกลาง ส่วนใหญ่มีการระดมทุนและบริหารเงินทุน โดยสำนักงานใหญ่จึงไม่มีปัญหาด้านแหล่งเงินทุน ส่วนธุรกิจในท้องถิ่นส่วนใหญ่อาศัยเงินทุนจากสถาบันการเงินและกำไรสะสม ปัจจุบันอัตราดอกเบี้ยในระดับต่ำช่วยสนับสนุนให้ธุรกิจทุกประเภทมีความสามารถในการแข่งขันมากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมให้ธุรกิจบริการสินเชื่อเช่าซื้อขยายตัว อย่างไรก็ตามยังมีผู้ประกอบการส่วนหนึ่งไม่สามารถขอสนับสนุนสินเชื่อได้เพียงพอความต้องการ เนื่องจากสถาบันการเงินระมัดระวังการปล่อยสินเชื่อ

ส่วนวิชาการ

ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ

มีนาคม 2547